

ע"פ 456/16 - אלכסנדר צ'ורני נגד מדינת ישראל, חנן גולד ז"ל, גיא גולד

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 456/16

ע"פ 1443/16

לפני:
כבוד הנשיאה א' חיות
כבוד השופט ג' קרא
כבוד השופט ד' מינץ

המערער בע"פ 456/16 והמשיב אלכסנדר צ'ורני
בע"פ 1443/16:

נ ג ד

המשיבה 1 בע"פ 456/16 1. מדינת ישראל
והמערער בע"פ 1443/16:
המשיבים 2-3 בע"פ 456/16 2. חנן גולד ז"ל
3. גיא גולד

ערעור על הכרעת הדין מיום 25.10.2015, ערעור
וערעור שכנגד על גזר הדין מיום 7.1.2016, אשר ניתנו
בבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת י'
אמסטרדם) בת"פ 8939-08-13

תאריך הישיבה: י"ג בשבט התשע"ח (29.1.2018)

בשם המערער בע"פ 456/16

והמשיב בע"פ 1443/16: עו"ד דוד גולן; עו"ד דימה קריביצקי

עמוד 1

בשם המשיבה 1 בע"פ 456/16

והמערערת בע"פ 1443/16: עו"ד אופיר טישלר

פסק-דין

השופט ד' מינץ:

לפנינו ערעור על הכרעת דינו וגזר דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופטת י' אמסטרדם), בת"פ 8939-08-13 מימים 25.10.2015 ו-6.1.2016, וערעור שכנגד על גזר הדין.

הרקע לערעור

1. המערער הורשע בעבירות של הריגה לפי סעיף 298 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 וחבלה חמורה, לפי סעיף 333 לחוק האמור בגין גרימת תאונת דרכים שהביאה להריגתו של אדם, מר חנן גולד ז"ל (להלן: המנוח) ולפציעתו של בן המנוח, גיא גולד, שהיה באותה עת כבן 15 שנים (להלן: גיא). על המערער נגזרו 7 שנות מאסר לריצוי בפועל; 18 חודשי מאסר על תנאי; פסילת רישיון נהיגה למשך 15 שנים מיום שחרורו מהמאסר. כמו כן חויב המערער בתשלום פיצוי בסך של 50,000 ש"ח לעיזבון המנוח ופיצוי בסכום של 50,000 ש"ח לגיא.

2. כמפורט בכתב האישום, המערער נהג ביום 17.5.2013 ברכב מסוג BMW (להלן: ה-BMW) בכביש 4 לכיוון דרום, בנתיב האמצעי מבין שלושה נתיבים, כאשר הוא נתון תחת השפעת משקאות משכרים. במושב לצדו ישב אלכסיי גדייב (להלן: אלכסיי). עם התקרבו למחלף בר אילן, עקף המערער רכב פרטי שנסע לפניו בנתיב האמצעי, במהירות ובפראות, כשהוא משתחל בינו לבין רכב שנסע בנתיב השמאלי ומיד לאחר מכן סטה סטייה חדה מהנתיב השמאלי ימינה, איבד שליטה על רכבו והתנגש במעקה הבטיחות בצד הימני של הכביש. לאחר ההתנגשות, נהדף רכבו חזרה אל הכביש וחסם את דרכו של רכב פרטי מסוג פורשה (להלן: הפורשה) שנסע בנתיב הימני בו ישבו המנוח וגיא. שני כלי הרכב התנגשו זה בזה, נהדפו עד לעצירתם בנתיב השמאלי של הכביש והחלו להתלקח באש. בעוד שהמערער ואלכסיי הצליחו לצאת מה-BMW לפני שנשרף, המנוח וגיא נלכדו ברכב הפורשה. הם חולצו לבסוף מרכבם והובילו לבית החולים עם כוויות קשות בכל חלקי גופם, שם אושפזו כשהם מונשמים ומורדמים. המנוח נפטר ביום 2.6.2013. גיא נפגע בכוויות דרגה ב' ו-ג' על פני כ- 70% משטח גופו ונזקק לטיפולים רבים, לעשרות ניתוחים ולהשתלות עור. בשל הפגיעה, אצבעות ידיו ואוזניו של גיא נקטעו וצלקות קשות מכסות את כל גופו.

פסק דינו של בית המשפט המחוזי

3. לאחר בחינת המסכת העובדתית, מכלול הראיות, חוות הדעת שהוגשו, מסמכים שונים המתעדים את שרשרת דגימות הדם שבוצעו למערער ולמנוח ותוצאותיהן ועדויותיהם המפורטות של עדי הראיה לתאונה, הגיע בית המשפט המחוזי לכלל מסקנה כי יש להרשיע את המערער בעבירות שיוחסו לו. נקבע כי נהיגתו הפרועה של המערער במהירות גבוהה אשר הושפעה משכרותו, הסתיימה בפגיעת רכבו ברכב הפורשה שהתלקח, וזאת באופן שהביא בסופו של דבר למותו של המנוח ולגרימת חבלה חמורה לבנו.
4. בית המשפט המחוזי דחה את גרסתו של המערער כי הוא לא היה שיכור בזמן התאונה, וכן את טענתו כי תוצאות בדיקת הדם שנערכה לו לאחר התאונה התייחסה לדגימה זרה שניטלה מאדם אחר. כן נדחו טענות המערער כי השריפה שגרמה למות המנוח ולפציעת בנו פרצה ברכב הפורשה עוד טרם ההתנגשות וכי רכב הפורשה הוא זה אשר פגע ברכב ה-BMW באופן אשר הביא את המערער לאובדן שליטה ברכב ולסטייה מהנתיב בו נסע.
5. בית המשפט המחוזי קבע כי המערער נהג במצב של שכרות בעת שנגרמה התאונה כאשר שיעור האלכוהול בדמו עמד על 184 מ"ג אלכוהול לכל 100 מ"ל דם. קביעה זו התבססה בראש ובראשונה על תוצאת בדיקת הדם שנערכה לו והתייחסה לדגימת דם שנלקחה ממנו, כמו גם לעדות המערער עצמו כי צרך לפני הנסיעה משקאות אלכוהוליים – שני בקבוקי בירה, ולעדויותיהם של שני שוטרים לפיהן נדף מהמערער ריח אלכוהול.
6. כן נדחו טענות המערער באשר לסתירות לכאורה שנפלו בין מסמכים שונים שנחתמו בקשר לבדיקת הדם שנערכה לו, ולטענות שנטענו באשר לאי-הבהירות הנובעת מכך שתעודת עובד ציבור בעניין קבלת דגימת דמו של המערער מולאה עם פרטיה של ד"ר אסתר שלמך (להלן: ד"ר שלמך), מנהלת היחידה לטוקסיקולוגיה משפטית במעבדה לטוקסיקולוגיה ופרמקולוגיה בבית החולים "ע"ש חיים שיבא "תל השומר" (להלן: המעבדה), ופעם נוספת עם פרטיו של ד"ר אשר גופר (להלן: ד"ר גופר), סגן מנהלת המעבדה. לא נמצא כי היה בהתנהלות זו כדי לעורר חשש שהדגימה שהתייחסה לדמו של המערער ניטלה למעשה מאדם אחר.
7. באשר לאופן קרות התאונה, שלל בית המשפט המחוזי את טענת המערער כי רכב הפורשה התנגש ברכבו בעת שנסע בנתיב האמצעי. נמצא שאין כל ראיה של ממש התומכת בגרסת המערער בהקשר זה, גרסה שהייתה מתפתחת ובלתי עקבית. כמו כן נשלל התרחיש לפיו רכב הפורשה התלקח עוד לפני קרות התאונה. בית המשפט בחן את חוות דעתו של המהנדס אשר סלוצקי (להלן: המהנדס סלוצקי) שהוגשה מטעם המערער ונטען בה כי השריפה נגרמה כתוצאה מקצר חשמלי ברכב הפורשה. בית המשפט העדיף את עדויותיהם של אנשי המקצוע מטעם המשיבה, לפיהם התאונה היא זו שגרמה להצתה שהובילה לשריפה. אף צוין כי גם אם הייתה מתקבלת טענת המערער כי ברכב הפורשה נפל קֶשֶׁל כלשהו שהיה בו כדי לתרום לאופן שריפתו, לא היה הדבר מסייע למערער נוכח מבחני הקשר הסיבתי המקובלים בפסיקה.
8. בהמשך להרשעתו בדין, ביום 6.1.2016 גזר בית המשפט המחוזי את דינו של המערער. בית המשפט קבע כי בהתחשב בחומרתן של נסיבות ביצוע העבירה, נהיגתו של המערער בשכרות ובחריגה מתנאי הדרך, באופן שיצר סיכון משמעותי לסביבה והנזק החמור שנגרם כתוצאה מכך, יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בטווח שבין 5 לבין 12 שנות מאסר. בית המשפט לקח בחשבון לקולא את העובדה שהמערער אינו בעל עבר תעבורתי כבד ואת היותו אב לילד שהוא מחויב במזונותיו. אך בהתחשב בכלל הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, ובין היתר בעוצמת הפגיעה במנוח, בגיא ובבני משפחתם, בכך שהמערער לא נטל אחריות על מעשיו

ושיקר בחקירתו במשטרה ובמגמת ההחמרה בענישה בעבירות האמורות, נגזרו על המערער העונשים שפורטו לעיל.

טענות הצדדים בערעור

9. בהודעת הערעור המערער טען כי התגלו סתירות מהותיות הנוגעות לממצאים בעלי משקל משמעותי ביותר לעניין ההרשעה, באשר לקביעה כי נהג בשכרות. נטען כי לא הוכח כי נטילת דגימת הדם ממנו בוצעה עם חומר חיטוי שאינו מכיל כוהל; כי לא הוכח שבוחן התנועה שקיבל את המבחנה מהאחות בבית החולים אכן קיבל את דגימת הדם שלו ולא של אדם אחר; וכי גם לא הוכח שדגימת הדם שהתקבלה במעבדה הינה שלו. עם זאת, יצוין כי בעיקרי הטיעון שהוגשו, ובשונה מהודעת הערעור, התמקד המערער בטענה בדבר פגם בשרשרת העברת דגימת הדם במעבדה כשהוא זונח למעשה את שאר הטענות שהעלה בקשר לקביעה כי נהג בשכרות.

10. בנוסף, העלה המערער טענות שונות באשר לקביעות בית המשפט המחוזי לגבי אופן התרחשות התאונה. בהודעת הערעור שטח המערער טענות שונות, באשר לאופן בו נבחנו ונדחו חוות הדעת שהוגשו מטעמו, בעוד שהכרעתו של בית המשפט המחוזי, כך נטען, הושתתה על הנחות שהניח בוחן התנועה ללא שהוצגה תשתית אובייקטיבית ברורה המוכיחה הנחות אלו. בעיקר נטען כי נדחתה שלא בצדק טענתו כי רכב הפורשה התלקח באש עוד קודם להתרחשות התאונה, וכי רכב הפורשה הוא זה שפגע ברכב ה-BMW עוד לפני ההתנגשות שהתרחשה מאוחר יותר. בעיקרי הטיעון התמקד המערער בטענה כי מדברי העדים לתאונה עולים סתירות שונות ולא ניתן היה לקבוע מהם לשיטתו, כי נהג ברכבו במהירות מופרזת או מסוכנת. עוד נטען כי יש בעדויות אלה כדי לחזק את המסקנה כי רכב הפורשה עלה באש לפני התאונה, והוא גם זה אשר פגע ברכב ה-BMW עוד קודם להתנגשות ביניהם.

עוד טען המערער כי לא הוכח קיומו של היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירות הריגה וגרימת חבלה חמורה, שכן לכל היותר נמצא בסיס לקיומה של עבירת גרם מוות ברשלנות.

11. באשר לגזר הדין ולערעור המשיבה, נטען כי אין כל מקום לטענת המשיבה כי מתחם הענישה שנקבע על ידי בית המשפט המחוזי הוא נמוך מידי, שעה שהמשיבה עצמה הציעה מתחם ענישה דומה. מכל מקום, נטען כי המתחם שנקבע הינו גבוה מידי ומחמיר עם המערער יתר על המידה.

12. מנגד, המשיבה סמכה ידיה על הכרעת הדין. נטען כי הרשעת המערער התבססה היטב על חומר הראיות שהובא לפני בית המשפט המחוזי, ועל ממצאי עובדה ומהימנות אשר ככלל אין ערכאת הערעור נוטה להתערב בהם. המשיבה דחתה את הטענות בדבר אי-הוכחת שרשרת דגימת הדם, הן לאור העובדה שטענה זו לא בא זכרה לפני בית המשפט המחוזי ואף לא בהודעת הערעור, והן לגופה, שעה שדגימת דמו של המערער הועברה למעבדה כשהיא נתונה במעטפה סגורה ועל המבחנה עצמה הייתה מודבקת מדבקה הנושאת את פרטי המערער. כן הדגישה המשיבה כי המסקנה בדבר שכרותו של המערער התבססה על שורה ארוכה של ממצאים עובדתיים נוספים.

13. כן דחתה המשיבה את טענות המערער כי מעדויות הראיה עולה כי המערער לא נהג במהירות גבוהה מהמותר או בצורה

מסוכנת. מהעדויות עולה באופן חד-משמעי כי המערער נהג במהירות מופרזת ועבר בין נתיבי הנסיעה בצורה חדה ומסוכנת תוך סיכון חיי הנוהגים בכביש. עדויות אלה תומכות בתרחיש שהוצג על ידי בוחן התנועה, וגם ניתן לשלול על בסיסן את הטענה כי רכב הפורשה הוא זה שפגע, קודם לתאונה, ברכב ה-BMW.

14. באשר ליסוד הנפשי הנדרש להוכחת יסודות העבירה, נטען כי משנסע המערער כשבגופו שיעור גבוה של אלכוהול, קמה נגדו חזקה שלפיה הייתה בשכרות זו כדי להשפיע על יכולתו לנהוג ברכב במידת הזהירות הנדרשת לעניין. משנמצא בחומר הראיות תימוכין לכך שלשכרותו גם הייתה השפעה על נהיגתו במהירות מופרזת באופן שהיווה סכנה לחי אדם, די בכך כדי להרשיע את המערער בעבירות שיוחסו לו.

15. בערעורה טענה המשיבה כי העונש שהוטל על המערער אינו עולה בקנה אחד עם החומרה הרבה שבמעשיו. בהתחשב במגמת ההחמרה בענישה בעבירות אלה, על מנת לסייע במיגור תאונות הדרכים ותופעת הנהיגה בשכרות, היה צריך להחמיר בעונשו של המערער, כאשר לא הובהר מדוע זה הועמד בחלקו הנמוך של המתחם, ללא שהוכחו נסיבות המצדיקות זאת.

בקשה להוספת ראיות

16. לשלמות התמונה, יצוין כי המערער הגיש ביום 6.10.2016 בקשה "לתיקון הודעת הערעור וכן בקשה לצירוף ראיות חדשות", במסגרתה ביקש להוסיף את הטענה כי לא הוכחה שרשרת העברת הדם בתוך המעבדה. לצורך הוכחת טענה זו התבקשה גם העדתם של ד"ר גופר וד"ר שלמך פעם נוספת. ביום 4.7.2017 דחינו את בקשת המערער. נקבע כי המערער לא הצביע על פגם כלשהו המקים חשש לפגם בשרשרת הראייתית הקשורה לדגימת הדם, וכי לא נמצא שמדובר בראיה שהמערער לא יכול היה להשיגה ולחקור בעניינה במסגרת ההליך לפני בית המשפט המחוזי. באשר למשקל הפוטנציאלי הגלום בראיה המבוקשת, נקבע כי לא קיימת הצדקה לאפשר את המבוקש על ידי המערער בדרך של פתיחת ההליך מחדש. זאת שעה שלא נמצא כי המערער מחזיק בתשתית ראייתית כלשהי שיש בה כדי להטיל ספק בממצא העובדתי שנקבע בעניין שיעור האלכוהול בדמו, בהתחשב גם במארג הראיות הכולל שהוצג לפני בית המשפט המחוזי.

17. ברם, המערער לא השלים עם ההחלטה האמורה וביום 28.1.2018, ערב הדיון בערעורו, הוא הגיש בקשה לעיון חוזר בהחלטה. בבקשה התבקש פעם נוספת צירופן של ראיות חדשות לערעור, ונטען כי בית משפט זה בהחלטתו מיום 4.7.2017 לא נתן דעתו די הצורך לנטען בעניין מדבקות הזיהוי בהן מופיעות פרטי הנבדק שהודבקו על תעודות עובד הציבור המצביעות על קבלת דגימת הדם במעבדה. כך, בעוד שתעודת עובד הציבור בעניינו של המערער נשאה את המספר הסידורי 14200750 ותעודת עובד הציבור בעניינו של המנוח נשאה את המספר הסידורי 14200751, תעודת עובד הציבור אשר נחתמה פעם נוספת בעניינו של המערער נשאה גם היא את המספר הסידורי הראשון מביניהם, היינו זה שספרותיו האחרונות הן 750. כך נטען כי יש באופן המספור האמור כדי לעורר את הצורך בהעדתם של ד"ר שלמך וד"ר גופר פעם נוספת. בהחלטה מאותו יום נקבע כי אין בבקשה כדי להצדיק עיון חוזר בהחלטה. לא זו אף זו, העובדה כי תעודת הציבור שהוצאה בעניין דגימת דמו של המערער נושאת מספר סידורי שונה מתעודת עובד הציבור בעניין דגימת דמו של המנוח, אך תומכת בעדויותיהם של ד"ר שלמך וד"ר גופר ומחזקת את הטענה כי לא היה כל בלבול בין דגימת דמו של המערער לבין זו של המנוח.

מכאן לערעור שלפנינו, לגופו של עניין.

דיון והכרעה

18. משזנח המערער את מרבית הטענות שפורטו בהודעת הערעור, מצטמצם ערעורו אפוא למספר חזיתות עיקריות: החזית האחת, באשר לאי-הוכחת שרשרת העברת הדם במעבדה; החזית השנייה, באשר לאופן התרחשות התאונה, ובעיקר נגד קביעת בית המשפט המחוזי כי המערער נהג במהירות גבוהה ומסוכנת; החזית השלישית, באשר ליסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירת הריגה וגרימת חבלה חמורה.

19. באשר לטענות בדבר שרשרת העברת הדם במעבדה. כאמור, בקשתו של המערער לתיקון הודעת הערעור בנקודה זו, כמו גם בקשתו לצירוף ראיות – ובעיקר, העדתם פעם נוספת של עובדי המעבדה באשר לאופן העברת הדם – נדחו זה מכבר. ויובהר, במרכז של טענת המערער כי נפל פגם בשרשרת העברת הדם במעבדה, ניצבות שתי תעודות עובד ציבור שמרבית הפרטים הכתובים בכל אחת מהן, זהים. בשתייהן, מצוין שם המערער, תעודת הזהות שלו ובשתייהן החתום עליהן מאשר כי בתאריך 19.5.2013 התקבלה דגימת דם במבחנה פלסטית של 5 מ"ל הנושאת תווית ובה פרטים נוספים, מהשוטר שלמה מזרחי. בשתי התעודות מצוין בכתב יד כי "הדגימה הגיעה במעטפה. על המבחנה מדבקת בית חולים עם פרטי הנבדק". בשולי הטופס חתומה אותה חתימה בדיוק. ההבדלים היחידים בין שתי התעודות, באים לידי ביטוי בציון שמו של "עובד הציבור" המודפס על התעודה, בציון שעת מסירת הדגימה ובכיתוב נוסף בכתב-יד המופיע רק על התעודה הראשונה. כך, בעוד שבתעודה האחת (נ/3), בחלק שבו מצוינים פרטי "שם עובד הציבור" מודפסים פרטיו של ד"ר גופר, בתעודה השנייה (ת/24) מודפסים פרטיה של ד"ר שלמך. כמו כן, בתעודה הראשונה (נ/3) מצויינת שעת מסירת הדגימה 08:35, ובתעודה השנייה (ת/24) מצויינת השעה 01:35. בנוסף, על פני הראשונה מתנוסס כיתוב בכתב יד – אשר כפי שעולה מעדותו של ד"ר גופר, המדובר בכתב ידו (עמ' 167 לפרוטוקול הדיון בבית המשפט המחוזי (להלן: הפרוטוקול)) – "תע"צ זה נשלח והוחלף בהמשך כי אסתר השתמשה בדף שלי".

20. ויודגש, ד"ר שלמך וד"ר גופר העידו במסגרת ההליך בבית המשפט המחוזי, ולא נשאלו כלל על אופן הטיפול בדגימה במעבדה. זאת בעוד שההסברים שניתנו על ידיהם, באשר לאופן שבו נוצרה, בשוגג, תעודת עובד ציבור "כפולה" באשר לדגימת דמו של המערער, מניחים את הדעת. כפי שהסבירה ד"ר שלמך, נפלה טעות בטופס שאותו מילאה, כך שכאשר הגיעה דגימת דמו של המערער לידיה, במקום לקחת את הטופס עליו מודפס שמה, היא השתמשה בטופס שמודפס עליו שמו של ד"ר גופר (עמ' 161 לפרוטוקול). רק מאוחר יותר כאשר הסב ד"ר גופר את תשומת לבה לכך, הבחינה כי מילאה טופס שבו מודפסים פרטיו של ד"ר גופר ולא שלה (עמ' 162 לפרוטוקול). או אז, מולא הטופס בשנית והפעם כאשר פרטיה של ד"ר שלמך הם אלו שמודפסים על התעודה. לכך גם מצטרפת עדותו של ד"ר גופר אשר העיד על השתלשלות הדברים באופן דומה (עמ' 167-168 לפרוטוקול).

21. מכל מקום, אין בדברים אלו כדי לעורר חשש כלשהו כי דגימת דם אחרת היא זו אשר הגיעה לידי המעבדה, תחת מדבקת פרטיו של המערער. דגימת הדם הועברה כשעל המבחנה מודבקת מדבקת בית חולים ובה פרטי המערער בלבד. לא פרטי המנוח, לא פרטיו של מאן שהוא אחר, אלא פרטי המערער עצמו. העובדה שלאחר מכן נחתמו שתי תעודות עובד ציבור בכפל, בשוגג, אין בה כדי להשליך דבר על עובדה זו. כפי שקבענו גם בהחלטה שניתנה ערב הדיון ביום 8.1.2018, טענת המערער כי העובדה שעל שתי תעודות עובד הציבור הכפולות, זו שהוצאה בטעות וזו שתוקנה, מופיע מספר סידורי זהה (שספרותיו האחרונות 750) מלמדת על

שיבוש נוסף, אינה יכולה להתקבל. אף ההיפך הוא הנכון. שעה שאין חולק כי תעודת עובד הציבור שהוצאה בעניין דגימת דמו של המנוח נשאה מספר סידורי שונה (שספרותיו האחרונות 751), הרי שאופן המספור האמור אך מחזק את הקביעה כי שתי דגימות הדם אכן הופרדו זו מזו כהלכה.

22. כמו כן, לא מצאתי כי יש בטענות המערער – אשר נותרו בגדרי הודעת הערעור בלבד ולא בא זכרן בעיקרי הטיעון – כי נעשה שימוש בחומר חיטוי המכין כוהל או כי חלו שיבושים נוספים בלקיחת דגימת דמו של המערער, כדי להביא לתוצאה שיש בה כדי לשנות מהכרעת בית המשפט המחוזי. בית המשפט המחוזי נדרש למכלול העדויות הרלוונטיות לעניין (עדויות של האחות תמר שטטלנדר שלקחה את דגימת הדם מהמערער; עדותו של רס"ב אלי צמח אשר קיבל את דגימת הדם של המערער מבית החולים ומסרה לבוחן התנועה (רס"ב שלמה מזרחי); עדותו של רס"ב שלמה מזרחי אשר העביר את דגימת דמו של המערער למעבדה), נתן דעתו לטענותיו של המערער בהקשר זה, והכריע בהתבסס על מכלול חומר הראיות הרלוונטי כי לא נפל פגם בנטילת דגימת הדם או בזהויה. לא נמצאה אפוא כל עילה להתערב גם בקביעה מבוססת זו.

23. זאת ועוד, כפי שצינו כבר בהחלטה מיום 4.7.2017, וכפי שנטען על ידי המשיבה, הקביעה בדבר שכרותו של המערער התבססה על אדנים נוספים, וביניהם עדויותיהם של שוטרים בדבר ריח האלכוהול שנדף מפיו של המערער, עדותו של המערער עצמו כי שתה שני בקבוקי בירה בסמוך למועד שבו התרחשה התאונה והתרשמות בית המשפט המחוזי כי אף בכך ניסה להמעיט בכמות האלכוהול שצרך. מכאן כי בהעדר חשש לקיומו של פגם בשרשרת העברת הדם במעבדה, אין כל עילה להתערב בקביעה בדבר שכרותו של המערער.

24. חזית נוספת בה מיקד המערער טיעוניו, היא כאמור באשר לאופן התרחשות התאונה. בעניין זה, בית המשפט המחוזי קבע כאמור, כי בהתבסס על מכלול עדויות הראייה, עולה כי המערער נהג במהירות גבוהה כשהוא סוטה לכיוון הנתיב השמאלי, וחוזר באופן מהיר לכיוון הנתיב הימני באופן שיצר סיכון לנהגי המכוניות בכביש. המערער ביקש להסתמך על קטעים מתוך אותן עדויות ועל סתירות שונות שעלו מהן לכאורה, שיש בהן כדי להחליש את המסקנה בדבר נהיגה מסוכנת מצדו של המערער. אלא שלא מצאתי כי יש לקבל טענות אלה. טענותיו של המערער בהקשר זה נסובות נגד ממצאי מהימנות על בסיס שמיעתם של עדים ובחינת הראיות, אשר ככלל אין זה מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בהם (ע"פ 6411/98 מנבר נ' מדינת ישראל, פ"ד (2) 150, 165 (2000); ע"פ 433/13 מדינת ישראל נ' פלוני (2.6.2014); ע"פ 604/16 בדארנה נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (22.1.2017)). אדרבה, לאחר בחינת מכלול העדויות כמו גם הציטוטים הספציפיים אליהם הפנה המערער, הגעתי לכלל מסקנה כי אין מקרה זה נמנה בגדר אותם מקרים חריגים המצדיקים סטייה מהכלל האמור.

25. כך, מפנה המערער לעדותו של מר יוסי עמרני (להלן: מר עמרני) אשר העיד כי המערער עקף את רכבו באופן מסוכן ובפראות (עמ' 15 לפרוטוקול). המערער ביקש להתמקד בכך שמר עמרני העיד כי היה פער של 10 מטרים בין רכבו לבין רכב ה-BMW באופן שאינו יכול, כך לשיטת המערער, להצביע על נהיגה פרועה מצד המערער. אלא שאין ממש בטענה זו. מר עמרני סיפר והרחיב באופן מפורט כיצד רכב ה-BMW נסע במהירות גבוהה, כשהוא סוטה לכיוון הנתיב השמאלי במהירות כזו שדרשה ממנו לבלום בלימת חירום (עמ' 15 לפרוטוקול, שורות 28-30). מר עמרני גם פירט כי המרחק בינו לבין ה-BMW היה לא רב, ובמילותיו שלו: "הוא חתך ביני לבין הרכב, וממש הקרבה בינינו הייתה כזו, הוא עשה ... הייתה, היה פער של מטרים, עשר מטר, משהו בסגנון הזה,

זה לא המון. אבל לא משהו שממש מאפשר להשתחל בין רכבים בבטחה" (עמ' 15 לפרוטוקול, שורות 30-34). מר עמרני גם פירט באופן חי ובהיר כי רכב ה-BMW "חתך" את נתיב הנסיעה שבו נסע רכבו שלו, במהירות רבה ובאופן שבו הוא נאלץ לבלום באופן מיידי. העובדה כי מר עמרני ציין מרחק של "10 מטרים" איננה מפחיתה מתיאור זה מאומה, בהינתן העובדה שמדובר בציון יחיד של המרחק המשוער בין כלי הרכב, לעומת תיאור מפורט וברור באשר לאופן נסיעתו של המערער. בעניין זה מקובלת עלי אפוא קביעת בית המשפט המחוזי כי יש גם בעדות זו כדי לתמוך בקביעה בדבר אופן ומהירות נסיעתו של המערער.

26. המערער גם ביקש להסתמך על קטעים אחרים מתוך עדותו של מר עמרני, מהם ניתן ללמוד לכאורה על אופן נהיגתו של המנוח ברכב הפורשה, לפני התאונה. זאת שעה, שמר עמרני העיד במשטרה כי רכב הפורשה "זגזג" בין הנתיבים. גם בעניין זה מקובלת עלי קביעת בית המשפט המחוזי כי אין לתת משקל לביטוי בודד בתוך מכלול הדברים שנמסרו על ידי מר עמרני, במשטרה ועל דוכן העדים. זאת שעה שבית המשפט נתן דעתו לכך שמר עמרני הבהיר היטב כי באומרו שרכב הפורשה "זגזג" על הכביש התכוון רק לכך שרכב הפורשה עבר בין הנתיבים (עמ' 23 לפרוטוקול, שורות 31-34; עמ' 24 לפרוטוקול, שורה 1).

27. באשר לעדותו של מר יעקב אלי (להלן: מר אלי), עד ראיה נוסף אשר ראה את התאונה מגשר הולכי הרגל שמעל הכביש. מתוך עדות זו ביקש המערער ללמוד כי רכב ה-BMW נסע במהירות נורמלית (עמ' 30 לפרוטוקול, שורות 28-34; עמ' 31 לפרוטוקול, שורות 10-11). לטענת המערער, בית המשפט התעלם מכך, והתייחס רק לדבריו של עד זה לפיהם הוא אינו מחזיק ברישיון נהיגה ולכן התקשה להעריך מהירות נסיעה של כלי רכב בנסיעה (עמ' 32 לפרוטוקול, שורה 5). אלא שגם טענה זו אין לה כיצד להועיל למערער. מר אלי העיד כי ראה את החלק האחרון של התאונה, ממש לפני שהתנגש רכבו של המערער במעקה הבטיחות הימני. הוא תיאר כיצד הבחין ברכב ה-BMW כאשר הוא כבר "נכנס עם הקדימה שלו בגדר, מסתובב, מתהפך ומסתובב" (עמ' 28 לפרוטוקול, שורה 15). מכאן, כי אומדן מהירות נסיעתו של רכב ה-BMW באותם רגעים ממש שבהם התנגש במעקה הבטיחות הימני, אינו יכול ללמד על נהיגתו של המערער ברגעים שקדמו להתנגשות ולאופן הנהיגה אשר הביא את הרכב לכדי התנגשות עם מעקה הבטיחות שלצד הכביש.

28. עוד טען המערער כי מר אלי העיד כי רכב ה-BMW נסע גם הוא בנתיב הימני (עמ' 28 לפרוטוקול, שורות 12-13; עמ' 29 לפרוטוקול, שורה 9), באופן המתיישב לכאורה - כך נטען - עם גרסתו של המערער עצמו. אלא שטענת המערער כי העדות בדבר נסיעתו בנתיב הימני תומכת בגרסתו שלו, אינה ברורה. המערער טען בהודעותיו במשטרה כי נסע בנתיב השמאלי ביותר לפני שאיבד את השליטה על רכב (למשל, הודעה במשטרה מיום 19.5.2013 (ת/41ב) עמ' 5, שורות 23 ו-21; הודעה במשטרה מיום 3.6.2013 (ת/42א) עמ' 5, שורות 3-4). גם על דוכן העדים טען כי הוא סבר שנסע בנתיב השמאלי, אבל יתכן שנסע בנתיב האמצעי - כפי ששמע מהעדים לאירוע (עמ' 176 לפרוטוקול, שורות 17-18). גם בהודעת הערעור פורט כי המערער נסע בנתיב השמאלי (עמ' 13 להודעת הערעור). על כן, כלל לא ברור כיצד רכיב זה בעדותו של מר אלי - לפיו נסע המערער בנתיב הימני - מסייע למערער. למעלה מכך, עדותו של מר אלי התמקדה ברגעים שבהם התנגש רכב ה-BMW במעקה הבטיחות הימני, כאשר אין כל מחלוקת כי רכב ה-BMW סטה בסופו של יום אל הנתיב הימני והתנגש שם במעקה הבטיחות. על כן אין לעדות זו השפעה על ההכרעה בשאלה באיזה נתיב נסע הרכב ברגעים שקדמו לתאונה, ולפני שסטה לנתיב הימני ביותר.

29. כן נטען על ידי המערער כי בית המשפט המחוזי שגה בכך שהסתמך על עדותו של מר יואל פרידמן (להלן: מר פרידמן).

אשר נהג ברכבו בזמן התאונה בנתיב האמצעי, לענין מהירות נסיעתו של המערער. לטענת המערער מר פרידמן עצמו נסע לפי דבריו במהירות של כ-70 עד 80 קמ"ש, ועל כן גם אם המערער נסע במהירות של 100 קמ"ש, מהירות זו עשויה הייתה להיראות למר פרידמן כמהירות "מופרזת". גם טענה זו אינה יכולה להתקבל. כפי שגם התייחס לכך בית המשפט המחוזי, כאשר עומת מר פרידמן במהלך חקירתו הנגדית עם השאלה, האם יתכן שהמערער נהג במהירות שבין 90 ל-100 קמ"ש, עמד מר פרידמן על כך שהמערער נהג במהירות "מאוד מפורזת" (עמ' 78 לפרוטוקול, שורה 2). מר פרידמן חזר על כך שמהירות הנהיגה ב-BMW גם הסבה את תשומת לבו באופן מיוחד, והוא שוחח על כך עם אביו שישב לידו במהלך הנסיעה (עמ' 78 לפרוטוקול, שורות 5-7). מכאן כי גם בהקשר זה לא נמצא כי יש בדבריו של מר פרידמן כדי לסייע למערער.

30. יצוין כי לעדויות אלו מצטרפת עדות נוספת של גב' טרייסי עמרני (להלן: גב' עמרני), אשתו של מר עמרני, אשר העידה כי רכב ה-BMW נסע במהירות מופרזת, "פשוט טס" בין הנתיבים (עמ' 6 לפרוטוקול, שורות 28-29).

סיכומו של דבר, לא נמצא כי יש במכלול העדויות האמורות, כמו גם בציטוטים אליהם הפנה המערער כדי להחליש מהמסקנה בדבר נהיגה פרועה במהירות מופרזת מצד המערער, ויש לדחות את טענות המערער בנקודה זו.

31. טענות נוספות – מלבד הטענה הנוגעת למהירות נסיעתו של המערער – בדבר התרחיש אשר לדעת המערער הביא להשתלשלות התאונה, נשמטו כמעט כולן מעיקרי הטיעון של המערער. חרף זאת, אתיחס גם לטענות אלו בקצרה ואומר ואציין כי לא נמצא גם בהן ממש. כך, לא נמצא כי יש להתערב בקביעת בית המשפט המחוזי השוללת את התרחיש שהציג המערער על שני חלקיו: האחד, כי רכב הפורשה הוא זה אשר פגע ב-BMW בפינה האחורית-ימנית של הרכב ופגיעה זו הביאה לאובדן השליטה ב-BMW; והשני, כי רכב הפורשה הוא הרכב הראשון שהתלקח באש, וזאת בשל כשל פנימי ברכב.

32. קביעתו של בית המשפט המחוזי כי לא הוכחה פגיעה של רכב הפורשה ברכב ה-BMW (בצדו הימני-אחורי) ברגעים לפני שסטה רכב ה-BMW בין הנתיבים השונים, מעוגנת היטב בחומר הראיות, בממצאיו של בוחן התנועה ובעדויות הראיה השונות. בית המשפט המחוזי גם נדרש לחוות דעתו של מומחה מטעם ההגנה (מר דורון פת) אשר טען כי הממצאים תומכים בפגיעה בפינה האחורית-ימנית של רכב ה-BMW. בית המשפט נימק בהרחבה מדוע לא ניתן לקבל את התזה המוצעת על ידי המומחה ואת המסקנה הנובעת מחוות דעתו, וזאת בין היתר לאחר עיון בתמונות מהן עולה כי הנזק שנגרם לצידו הימני-אחורי של רכב ה-BMW היה מוגבל.

33. כך גם לגבי שלילת התזה שהציג המערער לפיה מקור השריפה היה ברכב הפורשה. גם בעניין זה בית המשפט המחוזי הגיע למסקנה כי מקור השריפה לא היה בתא הנוסעים של רכב הפורשה, לאחר שנדרש היטב לחומר הראיות, לעדויות השונות ולחוות הדעת הסותרות שהוגשו. בית המשפט התייחס בהרחבה לחוות הדעת של המהנדס סלוצקי שהוגשה מטעם המערער שבמסגרתה נטען כי השריפה פרצה ברכב הפורשה במנותק מהתאונה וקודם להתנגשות בין שני כלי הרכב, וזאת בהסתמך על כך שלטענתו התגלו "שרידי חומר שבער במיקום שבין המושבים" הקדמיים (נ/5 עמ' 8 לחוות דעתו של המהנדס סלוצקי, פסקה 3.4). אלא שדחיית מסקנה זו בדיון נעשתה. בקצרה יאמר, כי בעדותו של טפסר רן שלף, ראש מחלקת חקירות בנציבות כבאות והצלה, הובהר כי לאחר שבחן מקרוב את סימני השריפה שנטען כי נמצאו בין המושבים הקדמיים, נמצא כי מדובר בשרידי שִמְשֶׁה וחלקי בד שנפלו מהתקרה (עמ' 101 לפרוטוקול, שורות 27-32), ותו לא. זאת ועוד, מערכת החשמל ברכב הפורשה נמצאה תקינה (עמ' 102

לפרוטוקול, שורות 10-6). גם לא נמצאו עדויות לכך שהתרחשה שריפה בחלק התחתון של הרכב, לאחר שנמצא כי האיזור שמתחת לשמשה הקדמית של הרכב היה נקי מפיח (עמ' 102 לפרוטוקול, שורות 14-22). גם דו"ח של רפ"ק וקס (ת/11), ראש המעבדה הניידת לזירת העבירה, מגלה כי לא נמצא כל סימן לשריפה שהחלה בתחתית הרכב. מכאן כי גם בעניין זה לא נמצאה כל עילה להתערב בשלילת תזת המערער, שבדין נעשתה.

34. טענות המערער כי מעדויותיהם של עדי הראיה השונים עולה כי לא ניתן לקבוע בוודאות את אופן התרחשות התאונה, גם באשר לשני עניינים אלה – לעניין האפשרות כי רכב הפורשה הוא זה אשר פגע ברכב ה-BMW וכי רכב הפורשה הוא הרכב אשר התלקח ראשון – אינה ניתנת להתקבל. גם בעניין זה, לא נמצאה כל עילה להתערב בקביעתו של בית המשפט המחוזי באשר לממצאים הנובעים מהערכת עדויותיהם של עדים. יתר על כן, בית המשפט המחוזי הגיע לכלל מסקנה באשר לאופן התרחשות התאונה בהתייחס למכלול הממצאים הרלוונטיים לעניין, ובעיקר לחוות הדעת שהוגשו, ולא רק בהתבסס על העדויות.

35. מכל מקום ולמעלה מן הצורך יצוין כי גם עיון בעדויות האמורות אינו מעלה כי יש בהן כדי להפריך את התרחיש שאומץ על ידי בית המשפט המחוזי. ראשית, אף אחד מהעדים, ואף לא אלכסיי שישב לצדו של המערער, העידו על פגיעה כלשהי שפגע רכב הפורשה ב-BMW באופן שגרם למערער לאבד שליטה ברכב, כפי שנטען. שנית, מכלל העדויות עולה כי האש פרצה לאחר ההתנגשות בין שני כלי הרכב. גם בעדותו של מר פרידמן – עליה מבקש המערער להסתמך – לפיה האש פרצה קודם ברכב הפורשה, הובהר כי ההתנגשות קדמה להתלקחות האש (עמ' 71 לפרוטוקול). כך, גם מעדותו של אלכסיי עולה כי האש פרצה לאחר ההתנגשות בין כלי הרכב (עמ' 91 לפרוטוקול) ובמובן מסוים כך עולה אף מעדות המערער עצמו (עמ' 201 ו-209 לפרוטוקול). מכאן, כי אף אם היה מוכח כי לאחר ההתנגשות, האש פרצה קודם בפורשה ולאחר מכן ב-BMW כפי שנטען, לא היה בכך כדי לסייע למערער.

36. כמו כן, וכפי שגם צוין בית המשפט המחוזי, אף אם היה מוכח כי נפל כשל באחת ממערכות רכב הפורשה שהיה בו כדי לתרום בדרך כלשהי לאופן השריפה, הדבר לא היה מסייע למערער. זאת, נוכח העובדה שלצורך הרשעת המערער בעבירות שיוחסו לו, התנהגותו צריכה הייתה להיות בעלת תרומה הכרחית להתרחשות התוצאה הקטלנית, אך היא אינה צריכה הייתה להוות הסיבה היחידה לה (ע"פ 9647/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקאות 14-15 לפסק דינה של השופטת ע' ארבל (3.1.2013) והאסמכתאות שם). על כן, אף אם היה מוכח קיומו של כשל כאמור, לא היה בקיומו של כשל מעין זה לנתק את הקשר הסיבתי בין התנהגותו של המערער לבין התאונה שהתרחשה, שכן אלמלא אותה התנהגות, לא הייתה מתרחשת אותה תוצאה עגומה (וראו: ע"פ 467/09 זילברמן נ' מדינת ישראל, פסקאות 16-18 (2.2.2010)).

37. כאמור, עוד טען המערער כי לא היה מקום להרשיעו בעבירת הריגה או בגרימת חבלה חמורה, שכן לכל היותר ניתן היה לראותו כבעל יסוד נפשי של רשלנות. אלא שגם טענה זו לא ניתנה לקבל. הן באשר לעבירת הריגה והן באשר לעבירת גרימת חבלה חמורה, די בהוכחת יסודותיה העובדתיים של העבירה ובפזיזות כלפי התוצאה. זאת כאשר חזקה על מי שנוהג בשכרות שהוא מודע לנהיגתו כשהוא שיכור, לסכנה שהוא יוצר בדרך נהיגה זו ולאפשרות הממשית כי כתוצאה מהנהיגה תיגרם פגיעה קטלנית באדם (ראו גם: ע"פ 7066/13 אלמליח נ' מדינת ישראל, פסקאות 78-79 (22.12.2015)). כאמור, בית המשפט המחוזי קבע שהמערער נהג בהיותו שיכור, כשהוא נוסע במהירות מופרזת תוך שהוא סוטה בצורה חדה בין הנתיבים השונים. אופן התרחשות התאונה גם מלמד כי

שכרותו של המערער השפיעה באופן מהותי על דרך הנהיגה אשר גרמה לפגיעה ברכב הפורשה אשר התלקח באש, והביאה למותו של המנוח ופציעתו באופן קשה של גיא. בנסיבות העניין, ובהינתן נהיגתו המסוכנת של המערער כשהוא בגילופין, ניתן לראות בו כמי שלקח על עצמו ביוזעין סיכון של אפשרות ממשית שנהיגתו עלולה להסתיים בתוצאה טרגית, סיכון אשר התממש במלוא עוצמתו (ראו גם: ע"פ 5323/12 אבו ליל נ' מדינת ישראל, פסקה 63 (17.6.2014)).

38. סיכומם של דברים: לא נמצאה כל עילה להתערבות בהכרעת דינו המפורטת והמנומקת של בית המשפט המחוזי ועל כן אציע לחברי לדחות את ערעור המערער על הכרעת הדין ולהותיר את הרשעתו על כנה.

הערעור על גזר הדין והערעור שכנגד

39. כלל ידוע, כי אין זו מדרכה של ערכאת הערעור להתערב בעונשים אשר השיתה הערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים שבהם נפלה טעות מהותית בולטת בגזר הדין או כאשר העונשים שנגזרו חורגים באופן קיצוני ממדיניות הענישה הנהוגה בנסיבות דומות (ע"פ 1630/14 אבו שנדי נ' מדינת ישראל (4.12.2014); ע"פ 2358/14 פלוני נ' מדינת ישראל (21.5.2014)). לאחר בחינת כלל נסיבות העניין וטענות הצדדים לא מצאתי כי מקרה זה מצדיק התערבותה של ערכאת הערעור. לא נמצא כי נפלה טעות מהותית בגזר הדין או כי העונשים שהוטלו חורגים ממדיניות הענישה המקובלת.

40. בגזר דינו התייחס בית המשפט המחוזי לשיקולי הענישה השונים בעבירות דומות. בית המשפט עמד על הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לעניין קביעת מתחם העונש ההולם, וכן על הנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, וביניהן עוצמת הפגיעה במנוח, בבנו ובבני המשפחה שעולמם התהפך עליהם, העובדה שהמערער שיקר בחקירתו ולא נטל אחריות על מעשיו, ובמגמת ההחמרה בענישה בעבירות מעין אלו. לצד זאת, נתן בית המשפט המחוזי את דעתו גם לנסיבות האישיות של המערער. ובכלל זאת, לעובדה שהוא אב לילד שהוא חב במזונותיו ולהיעדר עבר פלילי מכביד בתחום התעבורתי. בהתחשב במכלול נסיבות העניין, ניתן לומר כי העונש שנגזר על המערער, על כלל רכיביו, אינו בעל חומרה מיוחדת ואף רחוק מכך. הוא אינו חורג ממדיניות הענישה המקובלת בעבירות דומות באופן המצדיק התערבותנו (ראו והשוו: ע"פ 4498/14 גרידיש נ' מדינת ישראל (13.5.2015); ע"פ 8748/08 ברכה נ' מדינת ישראל (10.10.2011); ע"פ 7901/13 סלוטה נ' מדינת ישראל (9.6.2015)). יתר על כן, בהתחשב במעשיו של המערער, אשר בשכרותו קיפח חייו של אדם וגרם לשינוי מסלול חייו של צעיר לבלי היכר, מבלי שנטל כל אחריות למעשים הקשים, נראה כי במידת מה נגזר דינו של המערער לקולא. כפסע היה אפוא מלהחמיר בעונשו ולקבל את ערעור המשיבה, אך בשל התחשבות בנוהג לפיו אין ערכאות הערעור נוטה למצות את הדין עם נאשם, אציע לחברי להותיר את העונש על כנו.

לסיכום, לא מצאתי מקום להתערבותנו לא בהכרעת הדין ולא בגזר הדין. אמליץ אפוא לחברי לדחות את ערעור המערער על שני חלקיו כמו גם את ערעור המשיבה על גזר הדין.

ש ו פ ט

הנשיאה א' חיות:

עמוד 11

אני מסכימה.

הנשיאה

השופט ג' קרא:

אני מסכים.

שופט

הוחלט כאמור בפסק דינו של השופט ד' מינץ.

ניתן היום, י"ז באדר התשע"ח (4.3.2018).

שופט

שופט

הנשיאה
